

CEZA ADALET SİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ (CAS) PROJESİ KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN İSPANYA ZİYARETİ SONUÇ RAPORU

Ceza Adalet Sisteminin Geliştirilmesi (CAS) Projesi kapsamında adli yardımlaşma kanunu taslağı hazırlıklarına esas olmak üzere 22-24 Nisan 2013 tarihlerinde İspanya'ya resmi bir çalışma ziyareti gerçekleştirilmiş olup, heyette Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı Haydar Sami KUZU, Daire Başkanı İlyas PEHLİVAN, Tetkik Hâkimleri A. Melih KUTLU, Erdinç AVŞAR, Nursal ERDEM, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi Güray GÜÇLÜ, Bahçeşehir Üniversitesi öğretim görevlisi Prof. Dr. Feridun YENİSEY, Yargıtay 14. Ceza Dairesi Tetkik Hâkimi Haydar ERSÖZOĞLU, Ankara Cumhuriyet Savcıları Kenan KOÇER ve Mustafa ÖZGELEN yer almıştır. Ayrıca, Avrupa Konseyi Ankara Ofisinden Senem GÜROL da ziyaret esnasında heyetimize eşlik etmiştir.

Anılan çalışma ziyareti kapsamında, ilk gün İspanya Adalet Bakanlığı Uluslararası Adli Yardımlaşma ve Din İşleri Genel Müdürü Angel LLORENTO'nin heyetimizi kabulünün ardından Genel Müdür Yardımcısı Paula MONGE tarafından uluslararası adlî yardımlaşma konusunda genel bilgi verilmiştir. Daha sonra iade birimi başkanı Antonio ROMERO, hükümlü nakli birim başkanı Aranta MARTİNEZ ve adli yardımlaşma birim başkanı Esther ONTENIENTE tarafından kısa sunumlar yapılmış, aynı gün öğleden sonra ise soru cevap bölümüne geçilmiştir.

Çalışma ziyaretinin ikinci gününde, İspanya Genel Yargı Kurulu ziyaret edilmiş, kıdemli hâkim Jose Miguel MORENO tarafından kurul hakkında bilgi verilmiş, akabinde heyetimiz iade sürecinde görevli Ulusal Mahkeme'yi ziyaret etmiş ve iki iade duruşması izleme imkanı elde etmiştir. Duruşma sonrası heyetimiz tarafından mahkeme başkanına, suçluların iadesiyle ilgili sorular sorulup uygulamaya yönelik bilgi edinilmeye çalışılmıştır. Mahkeme ziyaretinden sonra tekrar Genel Yargı Kurulu'na dönmüş ve sunum yapan hakim Jose Müguel'e adli yardımlaşma hususunda sorular yöneltmiştir.

Üçüncü gün sabah, Uluslararası Adli Yardımlaşma ve Din İşleri Genel Müdürlüğünde kısa bir değerlendirme toplantısı yapılarak, eksik kalan bazı konularda heyetimiz tarafından ev sahibi

heyete sorular yöneltilmiş ve alınabilen cevaplar kaydedilmiştir. Toplantı sonrası, İspanya Yüksek Mahkeme'si ziyaret edilmiş, burada heyetimize İspanya yargı sistemi hakkında bilgi verilmiştir.

Heyet tarafından çalışma ziyareti öncesinde hazırlanan soruların büyük bir kısmına tatmin edici cevaplar alınmış olup, soru ve cevaplar aşağıda gösterilmiştir:

SUCLU İADESİ :

1- Geri verme uygulamasında yer alan merkezi makamın yetkileri nelerdir?

Suçlu iadesi konusunda merkezi makam görevini Adalet Bakanlığı yürütmektedir. Merkezi makamın görevi suçlu iadesi taleplerini alıp sadece sözleşmeye uygunluğu yönünden inceleyerek yetkili makamlara sunmaktan ibarettir. Merkezi makamın bu görevi yabancı ülkeden gelen talepler ve yabancı ülkeye yapılacak talepler yönünden geçerlidir.

a- Geri verme uygulamasında yer alan Merkezi Makam Adli Makamları bağlayıcı mahiyette güvenceler verebilir mi? Örneğin; Belirli bir cezaya (ağırlaştırılmış müebbet) hükmedilmeyeceğine ilişkin güvence verme yetkisi var mıdır?

Güvence verme konusunda esas yetkili makam iade talebini yapan adli makamdır. Ancak bu mahkemenin güvence verme konusunda çekimser kalması veya bu konuyu yanıtlamaması halinde Adalet Bakanlığı inisiyatif olarak karşı ülkeye güvenceler verebilmektedir.

b- Merkezi Makamın yabancı bir ülkeden gelen iade talebine yönelik hangi tür ek bilgileri isteme yetkisi vardır? Bu ek bilgilerden hangileri Adli Makam tarafından istenmelidir? Merkezi Makamın yabancı devletlerden gelen iade taleplerini incelemesinde göz önüne aldığı kriterler nelerdir? Kriterlerin incelenmesinde merkezi makamının yetkisinin kapsamı nedir?

İspanya Adalet Bakanlığı iade taleplerinin incelenmesinde sadece ikili ve çok taraflı sözleşmelerde yer alan kriterlerin yerine getirilmesini ve belgelerin teminini aramaktadır.

- c- Yerel adli makamlardan yabancı devletlere gönderilmek üzere merkezi makama gelen geri verme taleplerini konusunda merkezi makam yetkisinin kapsamı nedir? Merkezi makam hangi durumlarda geri verme evrakını işlem yapmaksızın veya ek bilgi gönderilmek üzere ilgili adli makama iade edebilir. (örn. İadesi talep edilen kişi muhatap devletin vatandaşı ise, iadesi talep edilen kişinin muhatap ülkede ya da AB üyeleri için herhangi bir AB üyesinde mültecilik statüsü mevcut ise; iade talebine konu suç kesin olarak iade edilemez bir suç ise örneğin askeri suç ise)**

İadesi söz konusu olan kişinin İspanya’ da veya başka bir ülkede mültecilik durumu var ise bu durum akredite edilmiş ise Adalet Bakanlığı ret eder. Yerine göre başka bir ülkeden mültecilik durumuna ilişkin belgeler iade incelemesini yapan adli makamlar tarafından temin edildiğinde akreditasyon tamamlanmış olması sebebiyle iade talebi adli makamca da bu aşamada da ret edilir. Akreditasyon kavramı “mültecilik durumunun tespiti” anlamında kullanılmaktadır.

- d- Yurtdışına yapılan ve hukuki çerçevede uygun olan geri verme taleplerinde siyasi irade kamu yararı ve ya güvenliği düşüncesiyle ve ya geri verilmesi istenen kişinin uluslararası alandaki konumu nedeniyle adli makamın geri verme talebinde bulunulmasının önüne geçebilir mi?**

Geçebilir. Bakanlar Kurulu belirtilen bu gerekçelerle iade talebini reddetme yetkisine haiz olmakla birlikte taleplerin yüzde doksandan fazlasının kabul edildiği bildirilmiştir.

- e- Merkezi makam yabancı devletlerden gelen iade taleplerinin hızlı ve uygun biçimde yerine getirilmesini sağlamak üzere adli makamlar üzerinde hangi tür**

yetkileri kullanabilmektedir? Bu konuda adli makamlara yönelik herhangi bir müeyyide imkanı mevcut mudur?

Merkezi Makamın bu yönde bir yetkisi ve yaptırımını bulunmamaktadır. Bakanlar Kurulu süreci İspanya’ da bir- iki hafta kadar kısa bir sürede tamamlanabilmekle birlikte ulusal mahkemede süreç olayın özelliğine göre bir yılın üzerine çıkabilmektedir.

f- Yabancı ülkelerin aynı konuya ancak birden fazla şahsa ilişkin geri verme taleplerinde usul ekonomisi ve uygulama birliğinin sağlanabilmesi için iadeye konu kişiler farklı yetki bölgelerinde yakalansalar bile Merkezi Makam tarafından tek bir adli makam yetkili kılınabilir mi?

İspanya’ da yabancı ülkelere gelen iade talepleri Madrid’ de yerleşik bulunan ve “ Ulusal Mahkeme” (Audencia Nacional) olarak adlandırılan özel yetkili mahkemede ilk derece ve temyiz mahkemesi sıfatıyla görülüp tamamlanmaktadır. İlk iade amaçlı tutuklama akabinde ülkenin neresinde olursa olsun adli merciler ellerindeki evrakı bu mahkemeye göndermektedirler ve aynı zamanda Adalet Bakanlığını bilgilendirmektedirler. Dolayısıyla aynı kişi ile ilgili birden fazla mahkemede iade dosyası bulunmamaktadır.

Ayrıca İspanya Ulusal Mahkemesi iade sürecinin dışında ülke genelinde işlenen terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı, organize suç ve insanlığa karşı suçlardan kaynaklanan davalara da bakan mahkemedir.

2- a- Geçici tutuklama konusunda hangi Adli Makam yetkilidir? Geçici tutuklama konusunda yetkili olan Adli Makam geri verme talebini inceleyecek olan adli makam aynı Makam olabilir mi?

İspanya’ da kırmızı bülten ve dayanak uluslararası yakalama emri bulunan kişileri polis yakaladığında başka bir işleme gerek kalmaksızın salt bu bültene veya emre dayanarak iade amacıyla en fazla 72 saat süreyle gözaltına alır ve bu süre zarfında sorgu hakiminin önüne çıkarır. Kişi burada tutuklanır veya tutuklanmaz ancak her halükarda bu aşamadan sonra evrak ulusal mahkemeye iletilir. Burada dikkat çeken husus polisin kırmızı bültene istinaden kişiyi yakalayıp gözaltına alması için Adalet Bakanlığının ön bilgisine veya

muvafakatine ihtiyaç bulunmamasıdır. Adalet Bakanlığı bu işlemlerden sonra bilgi sahibi olmaktadır.

b- Geçici tutuklama konusunda hangi kriterler esas alınacaktır?

Geçici tutuklamada suçun esasına girilmeden kırmızı bülten veya benzeri bir uluslararası yakalama emri belgesi olup olmadığına bakılmakta ve kimlik tespiti yapılmaktadır.

c- Geçici tutuklama konusunda merkezi makamın yetkisi var mıdır? Eğer var ise, geçici tutuklama konusunda merkezi makamın yetkisinin kapsamı ve uygulaması nasıldır?

(a) Bendindeki cevapta belirtildiği üzere merkezi makamın geçici tutuklamada herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır.

d- Ülkeniz ile arasında geri verme sözleşmesi olmayan ülkelere gelen iade taleplerinde geçici tutuklama veya iade yapılmakta mıdır? Bu iade taleplerine yönelik konularda nasıl bir uygulama izlenmektedir?

İspanya, kendisiyle arasında sözleşme olmayan ülkelere iade yapmamaktadır.

e- Kırmızı bülten ya da difüzyon mesajı ile gelen evraklarda geri vermeye elverişlilik denetimini hangi makam yapmaktadır? Kırmızı bülten ya da difüzyon mesajına istinaden otomatik olarak geçici tutuklama yapılabilir mi?

Bu soru yukarıdaki (a) bendinde açıklandığı şekildedir.

3- a- Suçluların geri verilmesinde takip edilen sistem (Adli, İdari, Karma) nedir? Adli süreçte hangi makamlar karar vermektedir? İdari süreçte hangi makamlar iade sürecine dahil olmaktadır?

İspanya ‘ da karma sistem belirlenmiştir. Merkezi makama bağlı olan Adalet Bakanlığı talebin sözleşmeye uygunluğu yönünden incelemesini yaptıktan sonra konuyu adli makamlara iletir. Adli makamların iadeye karar vermesi halinde ise nihai olarak konu tekrar Adalet Bakanlığı aracılığıyla Bakanlar Kuruluna iletilir ve nihai karar burada verilir.

- b- Adli sürecin sonunda nihai olarak geri vermenin kabulüne hangi makamlar karar vermektedir? Bu makamların verebileceği kararlar nelerdir? Nihai karar Bakanlar Kurulu tarafından verilmeyecekse hangi organ tarafından (Adalet-Dışişleri-İçişleri) verilebilir?**

Bu soru yukarıdaki (a) bendinde açıklandığı şekildedir. Buna ilaveten İspanya Bakanlar kurulunun önüne gelen taleple ilgili olarak mutlaka red veya kabul şeklinde bir karar verdiği bildirilmiştir.

- c- İade sürecinde Adalet, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları ile diğer yetkili birimler arasındaki koordinasyon nasıl sağlanmaktadır? İzlenen süreçte rol paylaşımı nasıl dağılmaktadır?**

Bakanlıklar arasındaki görev taksimi ülkemizdeki uygulamaya benzemektedir. Ancak yukarıda belirtildiği üzere, ilk tutuklama aşamasında Adalet Bakanlığının bir rolü yoktur.

- 4- a-Adli aşamada, geri verme yargılamasını hangi mahkeme yapmaktadır? Mahkeme yargılama esnasında özel usul hükümlerini mi, yoksa genel ceza usul hükümlerini mi uygulamaktadır?**

İlk tutuklamadan sonra iade yargılamasını Madrid' teki ulusal mahkeme yapmaktadır. Mahkeme, genel usul hükümlerinin yanı sıra 1985 tarihli pasif iade kanunu olarak adlandırılan ve sadece yabancı ülkelere gelen taleplerin nasıl ele alınacağına düzenlendiği kanunda belirtilen hükümlere riayet etmektedir.

- b-Geri verme yargılamasında delil değerlendirmesi yapılıyor mu?**

İspanya ulusal mahkemesi iade incelemesinde delil değerlendirmesi yapmamakta, şekli kriterlerin tamamlanmış olmasını aramaktadır.

- c-Geri verme yargılaması sonucunda verilen karara karşı kanun yolu var mıdır? Eğer var ise hangi kanun yolları (temyiz, itiraz) tüketilebilir?**

Ulusal Mahkeme tarafından verilen iade edilebilirlik kararına karşı yine aynı mahkeme içerisinde yapılmış bulunan ve genel kurul olarak adlandırılan bir temyiz mekanizması

bulunmaktadır. Bununla birlikte ret kararına karşı da genel usul hükümleri dairesinde savcının ve ayrıca davaya müdahil olarak katılma yetkisine haiz talep eden ülkenin temyiz hakkı vardır.

d-Geri verme sürecinde tutuklama ve adli kontrol tedbirleri nasıl uygulanıyor?

Geçici tutuklamaya ilişkin yukarıda 2-a bendinde açıklama yapılmıştır. Ayrıca iade sürecinde ulusal mahkeme tutuklama kararını vermekle birlikte adli kontrol tedbirlerine de başvurmaktadır. Mesela, her hafta kişinin mahkemeye gelerek imza vermesi adli kontrol olarak gösterilmektedir.

e- Geri verme yargılamasında şahıs geri gönderileceği ülkede işkence göreceğini iddia ederse, bu iddiaya ilişkin bir araştırma yapılır mı? Yapılan araştırmanın içeriğinde hangi kriterler esas alınmaktadır?

Somut delillerle desteklendiği takdirde mahkeme iddiayı esastan araştırır ve ciddi görürse talep reddedebilir **ya da** bu konuda ilgili ülkeden güvence isteminde bulunabilir.

f- Talep eden devletin adli sürece dahil olması mümkün müdür? Eğer mümkün ise, katılımı nasıl sağlanmaktadır? Talep eden devlet adına kimlerin adli sürece katılmasına izin verilmektedir? Büyükelçilik yetkilisi adli sürece katılabilir mi, adli sürece talep eden devlet adına katılacak kişinin temyiz veya itiraz hakkı var mıdır?

Talep eden devletin bir avukat marifetiyle adli sürece müdahil olması mümkündür. Temyiz ve itiraz hakkı vardır. Söz konusu avukat mahkemede savcının yanında yer almaktadır.

5- a- Hususilik ilkesinin uygulanmasında, ilgilinin yargılandığı ülkede nihai olarak serbestisine kavuşması nasıl yorumlanmaktadır? Herhangi bir şekilde kişinin tahliye edilmesi nihai serbesti açısından yeterli midir, yoksa nihai serbesti adli sürecin infazını da kapsayacak şekilde sona erme ile mi gerçekleşecektir?

Hususilik ilkesinin uygulanmasında esas alınan tarih nihai tahliye tarihidir. Bu tarih adli kontrol uygulanmaksızın tahliye olunduğu tarihtir. Suçluların iadesi konusundaki yer alan 45 günlük süre bu şekilde değerlendirilir.

b- Hususilik ilkesinin uygulanmasına muvafakat verilmesinde hangi makam yetkilidir? Bu konuda muvafakat vermeye merkezi makam tek başına yetkili midir?

Madrid'deki ulusal mahkeme yetkilidir, merkezi makamın yetkisi yoktur.

6- a- Transit geçiş taleplerinde iade taleplerinde izlenen usul ile aynı usul mü, yoksa farklı bir usul mü uygulanmaktadır? Merkezi makam bu konuda tek başına karar vermeye yetkili midir?

Aynı usul uygulanmamaktadır. Bu konuda merkezi makam olarak Adalet Bakanlığı yetkilidir.

b- Transit geçişlerde şüpheli/ sanık veya hükümlü kişide herhangi bir şekilde seyahat belgesi veya pasaport benzeri bir belge bulunması gerekli midir?

Bu konu İçişleri Bakanlığı tarafından takip edilmektedir.

c- Transit geçişlerde kişinin gözaltı süresinden fazla süre müddetince transit geçeceği ülkede kalması gerekiyor ise, yerel mahkemenin bir karar vermesi gerekmekte midir?

Bu konuya net cevap alınamamıştır.

d- Transit geçiş için masraf talep edilmesi durumunda bu masraflar tahakkuk ettirilmekte midir?

Bu konuya net cevap alınamamıştır. Ancak, bu durumda kural olarak transit geçiş hakkı talep eden devletin bu tür masraflara katlanması aksine bir beyanda da bulunulmamıştır.

7- a- Basitleştirilmiş geri vermede takip edilen özel usul var mıdır? Adli ve idari süreç nasıl işletilmektedir? İlgili şahsın iadeye rızası olsa dahi iade edilmeyeceği durumlar olabilir mi?

İspanya’ da basitleştirilmiş iade şahsın iadeye rıza göstermesi manasında mümkündür. Ancak bunun için araştırma- inceleme ve yargılama süreci oldukça kısalmakta ve iade hızla gerçekleştirilmektedir. Tüm bunlara rağmen siyasi irade rıza olsa dahi iade talebini reddedebilir. Ancak bu zamana kadar siyasi nedenle herhangi bir ret kararı bulunmadığı söylenmiştir.

b- İadeye konu kişinin basitleştirilmiş iadeye yönelik vereceği rıza beyanı hangi makam huzurunda hangi aşamada (iade evrakı gelmeden önce veya sonra) kendisine sorulmaktadır

Bu konuya ilişkin net cevap alınamamakla birlikte, genel anlatımlardan sorgu hakimliği huzurunda bu yönde beyanda bulunabileceğinin ve bunun dikkate alınmasının mümkün olduğu anlaşılmıştır. Bu durum şahsın ulusal mahkemede de rıza beyanında bulunmasına engel teşkil etmemektedir.

İspanya’ da ilk tutuklama anında iadeye rıza gösterdiğini beyan eden şahsın evrakının adli sürecin devamı için ulusal mahkemeye mi yoksa siyasi sürecin tamamlanıp iadeye nihai olur verilmesi için doğrudan Adalet Bakanlığına mı gönderildiği konusu anlatımlardan anlaşılamamıştır.

c- İadeye konu kişinin beyanını alan makam ile iade talebini inceleyecek olan makam aynı mıdır?

(a ve b) bendindeki açıklamalar bu soru içinde geçerlidir.

d- İadeye konu kişinin basitleştirilmiş iadeye rıza verdikten sonra rızasını geri alma imkanı var mıdır?

Bu konuya net cevap alınamamıştır.

e- mahkemenin basitleşmiş iadeyi kabul eden kararına karşı kanun yolu açık mıdır?

Bu kanun yoluna kimler başvurabilir?

Bu konuya net cevap alınamamıştır.

8- a- Geri verme sürecinde adli veya idari aşamada öngörölmüş azami süreler var mıdır? Bakanlar kurulu/Bakan değerlendirmesi aşamasında süre sınırı var mıdır?

İade evrakının temini sürecinde geçerli olan geçici tutuklama süresi sözleşmelerde belirtilmiş olan ortalama 40-60 günlük sürelerdir. İspanya' da geçici tutuklama süreci içerisinde konu iadeyi inceleyecek olan ulusal mahkemeye gönderilmeden önce Bakanlar Kurulunun ilk olumlu kararı aranır. Bakanlar Kurulu her hafta toplandığı için geçici tutuklama süresi içerisinde bu kararın alınabildiği ve sorun yaşanmadığı bildirilmiştir. Bakanlar Kurulu burada sadece usul incelemesi yapmakta ve nerdeyse **taleplerin** tamamına olumlu karar vermektedir.

İkinci safhayı oluşturan iade sürecinin yargılama safhasında öngörölmüş bir süre sınırı bulunmamaktadır.

Adli makamların iade kararından sonra konu nihai kararın verilmesi için yeniden Bakanlar Kuruluna iletilmektedir. Üçüncü safha olarak adlandırılan bu süreçte öngörölmüş bir süre bulunmamakla birlikte birkaç hafta içerisinde Bakanlar Kurulu kararının çıktığı bildirilmiştir.

b- Geri verme sürecinde genel hükümlerin dışında azami tutuklama sürelerine ilişkin sınırlamalar var mıdır?

İade sürecinde azami tutuklu kalabilme süresinin 4 yıl olduğu bildirilmiştir. Bu sürenin genel hükümlerde öngörülen azami tutuklama süresi olduğu tahmin edilmektedir.

c- Azami tutuklama süreleri adli makamlar dışında merkezi makam tarafından gözetilebilir mi? Örnek olarak Bakanlar Kurulu aşamasında tutuklama sürelerinin aşılması halinde merkezi makam iadeye konu kişiyi tahliye edebilir mi?

Merkezi Makam bu sürece müdahil olmamaktadır. Ancak adli süreç içerisinde gerek merkezi makam gerekse Yargı Erki Genel Kurulu karşı devletle ortaya çıkan bu tür sorunların çözülmesine aracılık etmektedir.

9- a- Kanunlarında terör örgütü üyeliği bizatihi suç olarak tanımlanmış mıdır?

İspanya' da terör örgütü üyeliği suç olarak tanımlanmıştır.

b- Şüpheli/sanık ile terör örgütü arasında bulunan anlamlı ve aktif bağın tespitinde hangi kriterler esas alınmaktadır? Bu bağın tespitinde şüpheli/sanık yönünden eyleme katılmak şart mıdır? Veya bu bağın tespitinde direktif vermek yeterli bir kriter olarak sayılabilir mi? Herhangi bir somut eylemi olmasa dahi şüpheli/sanık yönünden geri verme mümkün müdür?

Genel hükümlere tabidir. Özel bir kriter getirilmemiştir.

10- a- Siyasi veya düşünce suçu iddialarının değerlendirilmesinde hangi kriterler esas alınmaktadır?

Bu durum **da** genel yargılama sistematığı çerçevesinde değerlendirilmektedir.

b- İadeye konu kişiye Mülteci/Sığınmacı statüsü tanındığında geri verme talebi nasıl değerlendirilmektedir? Bu değerlendirme sonucunda talep eden ülkeye hangi kapsamda bilgi verilmektedir?

Birinci sorunun (c) bendinde de belirtildiği üzere; iadesi söz konusu olan kişinin İspanya' da veya başka bir ülkede mültecilik durumu var ise bu durum akredite edilmiş ise Adalet Bakanlığı ret eder. Yerine göre başka bir ülkeden mültecilik durumuna ilişkin belgeler iade incelemesini yapan adli makamlar tarafından temin edildiğinde akreditasyon tamamlanmış olması sebebiyle iade talebi adli makamca da bu aşamada da ret edilir. Akreditasyon kavramı “mültecilik durumunun tespiti” anlamında kullanılmaktadır.

İspanya mültecilik sıfatıyla **ret** ettiği talepleri karşı devlete açıkça bildirir.

c- Mültecilik iadenin gerçekleşmesine engel bir hal midir?

Mültecilik durumu kesin olarak tespit edilmiş ise engel bir hal olarak kabul edilmektedir.

CEZA İSTİNABE :

Adli yardımlaşmanın kapsamı:

11 - Adli yardımlaşma ile yapılabilecek ve yapılamayacak işlemler nelerdir?

Adli yardımlaşma ile ilgili yapılabilecek işlemler ikili anlaşmalar ve sözleşmeler kapsamında sayılan hususlarla sınırlıdır.

12- Polis yardımlaşması, adli yardımlaşma arasındaki sınır nedir? Hangi tür yardımlaşmanın polis, hangisinin adli yardımlaşma yoluyla yapılabileceğini gösteren bir liste var mı?

Örnek 1- Şüphelinin kimlik bilgileri, adli sicil kayıtları, adresleri gibi bilgiler polis yardımı ile veriliyor mu?

Adli konulara ilişkin olmamak kaydıyla polisiye işbirliği mümkündür. Ancak adli boyutu olan tüm işlerde sözleşmeler çerçevesinde adli yardımlaşma gerekmektedir.

13- Çalınan arabanın plakası, suça konu mailin gönderildiği IP adresi polis yardımı ile veriliyor mu?

Bu konu adli bir konu ise, adli işbirliği, polisiye bir konu ise, polisiye işbirliği ile bilgi paylaşımı mümkündür.

Merkezi makam:

14- Merkezi makamın tanımı nasıldır? Merkezi makamın yetkileri nelerdir?

Merkezi Makam Adalet Bakanlığıdır ve sözleşmelerde tanınan yetkileri kullanarak gelen istinabe talebini sözleşmeye uygunluk açısından şeklen denetler.

15- Ulusal mahkemelerin taleplerini yeniden düzenlenmesi için iade etme veya reddetme imkanı var mı?

Sözleşmelerde belirtilen şartlara aykırı bir durum varsa, ilgili makamlardan bunların giderilmesini ister. Ancak İspanya işbirliğinin canlı tutulması ve ilerletilmesi adına incelemelerinde çok katı bir tutum sergilememektedir. Evrakın minimum standartları taşıyor olması halinde ret yerine gereği için muhataplarına göndermeyi tercih etmektedir.

16- Merkezi makam, yabancı ülkeden gelen talepleri hangi ölçülere göre değerlendiriyor?

Sözleşmelerde belirtilen hususlar ve uygun dilde tercüme olup olmaması yönüyle değerlendirilmektedir.

Talebin iletilmesi alınması:

17- Taleplerin hepsi merkezi makamlarından geçiyor mu?

Talepler mutlaka merkezi makam üzerinden alınıp gönderilmektedir. Ancak İspanya mahkemeleri AB üyesi ülkelerin mahkemelerinden doğrudan adli yardımlaşma talebinde bulunabilmektedirler.

18- Acil durumlarda diğer ülkelerin adli mercilerine doğrudan talep gönderiyorlar mı?

Avrupa Birliği ülkelerinin mahkemeleri ile bu yönde yazışma yapılması mümkündür.

19- İnterpol aracılığıyla talep gönderip alıyorlar mı?

Acil durumlarda İnterpol aracılığıyla veya faksla karşı ülke merkezi makamına evrak iletilebilmektedir. Ancak onaylı suretinin de arkasından gecikmeksizin gönderilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte muhatap ülkeyle belirlenmiş bir ortak temas noktası kişi varsa bu temas noktası üzerinden e-posta ile de adli yardımlaşma evrakı acil durumlarda gönderilebilmektedir. Ancak aslının arkasından gecikmeksizin gönderilmesi gerekmektedir.

Uluslararası Ortak Çalışma Timleri / (Joint Investigation Team) :

20- Uluslararası Ortak Çalışma timlerinin oluşumuna ve çalışmasına ilişkin mevzuatları var mı?

İspanya' da ortak çalışma timlerine ilişkin mevzuat bulunmaktadır.

21- Uygulamada bu timler nasıl çalışıyor? Yabancı soruşturmacıların bu timlerdeki yetkileri nelerdir ?

Ortak çalışma timleri iki kategoride ele alınır. Ortak çalışmanın konusu polisiye bir konu ise İçişleri Bakanlığı değerlendirir, içeriği adli bir konu ise Adalet Bakanlığında değerlendirilir. Ayrıca, suçun konusuna göre normal mahkeme veya İspanya ulusal mahkemesi yetkili olabilir. Konu terör konusu ise JIT' i (Joint Investigation Team) Ulusal Mahkeme kurar, adi bir suç söz konusu ise JIT' i Adalet Bakanlığı kurar. Bu aşamadan sonra timin çalışması orada görev yapan hakimlerin kontrolündedir.

Yabancı soruşturmacıların JIT lerdeki rolüne ilişkin bilgi alınamamıştır.

22- Sınır ötesi gözlem, sıcak takip ve kontrollü teslimata ilişkin mevzuatları var mı? Uygulaması nasıl?

Bu konuda ikili anlaşmalar esas alınır. Bu sözleşmelerde konuya ilişkin hükümler söz konusu ise bu timler sınır ötesi gözlem, sıcak takip ve kontrollü teslimat yapabilmektedirler.

Soruşturmanın gizliliği:

23- Soruşturmanın gizliliği de dikkate alınarak soruşturma aşamasında bilgi paylaşımı nasıl yapılıyor?

Bu konuda genel hükümler uygulanmaktadır.

24- *Ne bis in idem* gereğince ceza istinabe talepleri reddediliyor mu?

Bu soru Prof. Dr. Feridun Yenisey tarafından sorulmuş, ancak muhataplarımızdan tatmin edici bir cevap alınamamıştır.

Tercüme :

25- Yabancı dilde gelen talepler tercüme mi ettiriliyor, yoksa tercüme olmadığı için iade mi ediliyor?

İspanya' ya yapılan taleplerin İspanyolca veya sözleşmenin öngördüğü dilde olması aranmaktadır.

26- Ulusal adli makamlarından yabancı ülkelere gönderdikleri taleplerin tercümesi nasıl yapılıyor? Bakanlığa bağlı tercüme merkezleri var mı? Tercümanlar nasıl seçiliyor?

İspanya Adalet Bakanlığında adli yardımlaşmalar için tercüme bürosu bulunmamaktadır. Adli makamlar evrakı mahallinde tercüme ederek Adalet Bakanlığına göndermektedirler.

Video konferans:

27- Video konferansa ilişkin bir mevzuatları var mı?

İspanyol mevzuatı video konferansı ile ifada alma yöntemine cevaz vermektedir.

28- Video konferans talebini hangi makam kabul ediyor?

İspanya' da bütün mahkemelerde video konferans sistemi mevcuttur. Video konferans aracılığıyla adli yardımlaşma talebinde bulunulması halinde merkezi makam talebi şeklen inceleyip gereğinin takdiri için ilgili adli makama göndermektedir..

29- Yabancı ülke ile koordinasyon nasıl yapılıyor?

Merkezi Makam talebi adli makamlara ilettikten ve bu talep uygun görüldükten sonra karşı ülkeden de koordinasyon için temas noktası bildirilmesini istemektedir. IP adreslerinin uyuşması bu noktada önem arz etmektedir.

30- Video konferans taleplerinin yerine getirilmesinde hakim veya savcı bulunuyor mu?

Video konferansla adli yardım taleplerinin yerine getirilmesinde hakim veya savcı bulunmaktadır. Talep yerine getirilirken yerine getiren devletin hukuku uygulanır.

31- Video konferans sırasında İç hukuka aykırı talep nasıl denetleniyor?

İç hukuka aykırı video konferanslı adli yardım talebi bakanlık tarafından incelenip reddedilebilir.

Yabancı adli makamların hazır bulunma talepleri :

32- Soruşturma sırasında hazır bulunma mümkün mü?

Soruşturma sırasında hazır bulunma İşpanyol adli makamlarının uygun görmesi şartıyla mümkündür.

33- Hazır bulunma talebini hangi mercii kabul ediyor ?

İşpanya' da sorgu hakimliği müessesesi olduğu için hazır bulunma talebini sorgu hakimi veya ilgili mahkemenin hakimi inceleyip karar verir.

34- Adli kolluk yetkisi olan polis veya diğer birimlerin hazır bulunma talepleri kabul ediliyor mu?

Bu konuya ilişkin hazır bulunma talepleri kabul edilebilmektedir.

35- Bilirkiřinin hazır bulunma yetkisi var mıdır?

Bilirkiřilerin hazır bulunabilmeleri mümkündür.

36- Hazır bulunmasına karar verilen yabancı savcı veya hakim ne tür yetkilere sahip?

Yapılan işlemi izleme ve işlemi yerine getiren hakimın izin verdiği işlemleri yapabileme yetkisine sahiptir.

37- Doğrudan sanığı sorgulayabilir mi veya doğrudan soru yöneltebilir mi?

Hazır bulunan yabancı devlet görevlisinin hakimden izin alması kaydıyla doğrudan soru sorabilmesine imkan tanınabilmektedir.

38- Hazır bulunma sırasında toplanan bilgiler, alınan ifadeler doğrudan hazır bulunan yabancı makama veriliyor mu?

Hazır bulunma sırasında tutulan tutanak işlemi gerçekteştiren mahkeme hakiminin uygun görmesi halinde hazır bulunan yabancı devlet yetkilisine verilebilir. Ancak her halükarda evrak merkezi makam üzerinden ayrıca iletilmektedir.

EL KOYMA :

39- Yabancı ülkeden gelen el koyma taleplerinde o ülke mahkemesinin el koyma kararı olmasını arıyorlar mı?

Merkezi makama gelen el koyma taleplerinde gönderen devletin bu konudaki mahkeme kararının bulunması zorunlu değildir. Ancak **kararın olması** faydalıdır. Zira İspanya sorgu hakiminden el koyma kararı alınması sırasında talep eden devletin mevcut kararının bulunması işlemi kolaylaştırmaktadır.

40 - Garanti istiyorlar mı?

Bu konu adli makam tarafından takdir edilmektedir.

41- El konulan malvarlığı ne şekilde yönetiliyor? El konulan para faizli mevduat hesabına yatırılıyor mu?

El konulan malvarlığının ne şekilde yönetileceğine dair özel bir yanıt verilememekle birlikte, el koyma işlemi bankadaki hesabı bloke edilmek suretiyle, taşınmazlarda ise tapu kaydına şerh koymak suretiyle uygulanmaktadır. Birden fazla talep olduğunda sıraya konularak uygulanmaktadır.

42- El konulan mal satıldığında elde edilen miktar hangi ülkede kalacak ne oranda paylaşılacak?

Bu soruya net bir cevap alınamamıştır.

43- Para dışındaki malvarlığına el konulduğunda hemen paraya çevriliyor mu?

Bu soruya net bir cevap alınamamıştır.

44- Adli yardımlaşma yoluyla kaim değer müsaderesi uygulanabiliyor mu?

Bu soruya net bir cevap alınamamıştır.

TEBLİGAT:

45- Adli makamlar ilgili kişiyi çağırıp tebligat yapıyor mu?

Bu konuda yeterli cevap alınamamıştır.

46- Tebligat talebi hangi durumlarda reddediliyor?

Tebligat talepleri esasa girmeden şekli incelemeye tabi tutulur ve şekli eksiklik bulunması halinde reddedilir.

47- Yurt dışındaki şahısla ilgili ilanen tebligat yapılabilir mi? Usulü nedir?

Bu konuda yeterli cevap alınamamıştır.

Adli yardımlaşmanın şekli unsurları :

48- Talepname ve ekindeki evrakın tasdikli olması aranıyor mu?

Gönderilen adli yardım evrakının tasdikli olması aranmaktadır.

49- Her sayfanın tasdik edilmesine gerek görülüyor mu?

Her sayfanın tasdik edilmesine gerek bulunmamaktadır. Sadece evrakın son sayfasının tasdik edilmesi gerekmektedir.

Mali/siyasi/askeri suçlar :

50- Mali suçlara ilişkin talepler yerine getiriliyor mu?

Mali suçlara ilişkin istinabe talebi doğrudan reddedilmemekte, yerine getirilip getirilmeme hususu mahkemelerin takdirinde bulunmaktadır.

51- Askeri savcılıklar veya mahkemelerde yürütülün ancak askeri suç olmayan suçlarla ilgili soruşturma ve kovuşturmalara ilişkin talepler yerine getiriliyor mu?

Askeri yargı makamlarından gelen adli yardımlaşma talepleri bakanlıkça şeklen denetlendikten sonra, yerine getirilip getirilmeme hususunun takdiri için ilgili mahkemeye gönderilmektedir. İçeriği itibariyle askeri suç niteliğinde olan taleplerde sözleşme hükümleri geçerlidir.

Diğer konular :

52- Yabancı mahkeme hükmü doğrudan adli sicile giriyor mu? Öncesinde ulusal mahkeme kararı alınıyor mu?

Yabancı bir ülke tarafından İspanyol vatandaşı hakkında verilir CİKAYAS 22. madde veya benzer bir ikili sözleşme hükmü kapsamında İspanya' ya bildirilen bir kararın adli sicile kaydı doğrudan idari kararla olur. Bu konuda bir tanıma veya dönüşüm kararı aranmaz vatandaşın da bu kayıt işlemine bir itiraz hakkı bulunmamaktadır.

Duruşma usulü:

53- Şüpheli, Sanık, Müşteki, Bilirkişi zorla getirilebiliyor mu?

Adli yardım taleplerinin uygulanması sırasında kişiler İspanya’ da zorla duruşmaya getirilebilirler. Fakat bazı ikili ve çok taraflı anlaşmalar farklı uygulamaları gerektirebilir.

54- Tanık yeminli ifade vermeye zorlanabilir mi?

İspanya genel usul kuralları geçerlidir.

55- Tanık dinlenirken sanık müdafinin bulunması zorunlu mu? Bu şart yerine gelmezse alınan ifade geçersiz sayılıyor mu?

Bu konuda tatmin edici bir cevap alınamamıştır.

SORUŞTURMA / KOVUŞTURMA DEVRİ :

56- Sözleşmenin 16. maddesine göre kovuşturma devri talebi alındıktan sonra ilgili devlet talep ile alakalı verdiği kararı devri isteyen devlete bildirilmek zorundadır. Ancak uygulamada bu bildirim yapılmıyor ve isteyen devlet bu hususu sormak zorunda kalmaktadır.

Kovuşturma Devri bu konudaki sözleşme hükümlerine göre yapılmaktadır. Gelen talepler bakanlıkça sözleşmeye uygunluk yönünden denetlenmektedir.

Konuyu düzenleyen ayrı bir iç mevzuat bulunmamaktadır. Soruya ilişkin daha ayrıntılı bir cevap alınamamıştır.

57- Yurtdışından gelen taleplerin iç hukukta yargılamanın hangi aşamasında devam edeceği hususunda bir düzenleme bulunmamaktadır. Örneğin yabancı bir mahkeme bir kovuşturmayı ülkemize devrettiğinde, bu talep doğrudan yetkili mahkemeye mi gidecek yoksa ilgili Savcılığın bir iddianame düzenlemesi gerekecek midir?

Yukarıdaki soruya verilen yanıtı ek olarak, pasif talep, yani yabancı bir ülke mahkemesi kovuşturmasını İspanya ülkesine devrettiğinde, buradaki iç mevzuat gereği, suç tipine göre ya Ulusal Mahkeme ya da yerel sorgu mahkemelerinin yargıçları tarafından soruşturmanın

başlatılmasına karar verilmesi ve savcılığın yetkilendirilmesi gerekmektedir. Bu sürecin sonucunda Savcılık makamı yeniden kovuşturma aşamasından değil de soruşturma aşamasından başlayıp İspanya mevzuatına uygun bir iddianame düzenlenmesi gerekecektir.

58- Adalet Bakanlığının yurtdışından gelen ve yurtdışına gönderilen kovuşturma devri talepleri hususunda işlem ve takdir yetkisi çok açık değildir. 2080 sayılı kanunda bu husus kısa bir şekilde zikredilmiştir.

Bu konuda bir düzenleme yoktur.

59- Talep eden devlet şayet kovuşturma devri sözleşmesine taraf değilse talep ne olacaktır? Örnek olarak Türk nüfusun çok yoğun bir şekilde bulunduğu Almanya, Fransa ve Belçika gibi devletler bu sözleşmeye taraf değildir.

Sözleşmeye taraf olmayan devletlerle devir işlemi yapılmamaktadır.

60- Sözleşme İngilizcede Türkçemize Kovuşturma devri şeklinde tercüme edilmiştir. Bu uygulayıcılar için sadece kovuşturmaların devredilebileceği, soruşturmaların devredilemeyeceği şeklinde yanlış bir anlamaya yol açabilmektedir. Nitekim uygulamada bazı talepler sözleşmenin soruşturma devirlerini düzenlememesi nedenine dayandırılarak reddedilmektedir.

Bu konuda özel bir cevap alınamamıştır.

61- Uygulamada bir çok ülke (hatta bazıları bu sözleşmeye taraf olmasına rağmen) CİKAYAS madde 21 e göre kovuşturma devri talep etmektedir. Bu taleplerin hukuki niteliği değerlendirilmelidir.

CİKAYAS 21' e göre gelen talepler suç ihbarı olarak değerlendirilmektedir.

62- Birimize gelen kovuşturma devri talepleri incelendiğinde , % 90 oranında talep edilen olayı zaten kendi iç hukukumuzla göre soruşturma hakkımız bulunmaktadır.

Böylece aslında çoğu dosyada sözleşme hükümlerin ziyade kendi iç hukukumuz uygulanması gerekmektedir. Bu nedenle gelen talepler ilk önce kovuşturma yetkimizin olup olmadığı hususunda iyi bir şekilde tetkik edilmelidir.

Bu değerlendirmeye ilişkin hiçbir açıklama bulunmamaktadır.

63- Uygulamada bazı devletler hiçbir sözleşmeye atıf yapmadan kovuşturma devri talebinde bulunmaktadırlar.

İspanya' nın bu tür talepleri hakkında ne şekilde işlem yaptığı öğrenilememiştir.

64- Ülkemiz açısından bir mahkemenin veya savcılığın kovuşturma devri talebinde bulunması halinde nasıl bir karar vereceği ve nasıl bir usul işlemlerine başvuracağı açık değildir. Bu konuda adli yardımlaşma kanununda düzenlemelere ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu değerlendirmeye ilişkin hiçbir açıklama bulunmamaktadır.

65- Sözleşmede ve iç hukukta hangi aşamaya kadar kovuşturma devri istenebileceği açıkça düzenlenmiş midir?

İspanya' da bu konuya ilişkin iç mevzuat bulunmadığından sözleşme hükümleri uygulanmaktadır. Ancak her halükârda talebin karar verilmeden önce yapılması gerekmektedir.

66- Temyiz yargılamasında devir mümkün mü? Bu hususta bir düzenleme bulunmamaktadır.

Mümkün değildir.

67- Kovuşturmanın devrinin devri mümkün müdür? Bu hususta bir düzenleme bulunmamaktadır.

Bu konuya ilişkin bir cevap alınmamıştır.

68- Yerel mahkeme soruşturma/ kovuşturma esasını kapatıyor mu?

Bu soruya net bir cevap alınmamıştır

69- Devralan mahkeme beraat veya düşme kararı verirse devreden mahkeme yeniden yargılama yapıyor mu?

Bu soruya net bir cevap alınmamıştır

CEZA İNFAZININ DEVRİ :

70- İnfazın devri hangi cezalar ve tedbirler için mümkündür? (Hürriyeti bağlayıcı ceza, para cezası, müsadere, hak yoksunlukları, belgelerin geri alınması emniyet tedbiri, denetimli serbestlik kapsamındaki tedbirlere alınması uygulanıp uygulanmadığı)
Sözleşmede belirtilen tüm hususlarda infaz devri mümkündür.

71- İnfazı devralmak için hangi ön şartlar bulunmaktadır?

Sözleşmede belirtilen hükümler dışında herhangi bir ön şart aranmamaktadır.

72- İnfazın devri açıkça hangi hallerin varlığı halinde reddedilmektedir?

Sözleşmeye aykırılık durumlarında infaz devri reddedilebilmektedir.

73- İnfazın devralınmasına ilişkin usul işlemleri nelerdir? Hangi makamlar tarafından yürütülmektedir? Merkezi makam ve yargılama makamları hangileridir?

İnfaz devrine ilişkin evrak şeklen Adalet Bakanlığı tarafından incelenmekte ve Bakanlar Kurulunun kabul kararından sonra ilgili adli makama iletilmektedir.

74- Hangi bilgi ve belgeler talep edilmektedir. Ek bilgi talep edilmesi halinde bir süre var mıdır?

Sözleşmede istenilen belgeler dışında herhangi bir belge istenmemektedir. Ek bilgi talep edilmesi halinde de herhangi bir süre yoktur.

75- Hüküm devleti veya infazı devralan devletteki af, yeniden yargılama ve cezayı hafifletici nedenlere ilişkin hükümler uygulanabilmekte midir?

Tüm bu hususlar infaz devri talebinin kabulü esnasında göz önüne alınmaktadır.

76- İnfazı istenilen cezanın nevi ve miktarına göre ceza infaz kurumlarındaki koşullar göz önüne alınmakta mıdır?

Bu konuda yeterli cevap alınamamıştır. Zira İspanya' da ceza infaz kurumları İçişleri Bakanlığına bağlı olduğundan Adalet Bakanlığınca yeterli açıklama yapılamamıştır.

77- Masraflar konusunda hüküm devletinden talepte bulunulmakta mıdır?

Masraf talep edilmemektedir.

78- Merkezi makam ve yargılama makamları infaza konu hükümde özellikle hangi hususları denetlemektedir?

İnfaz devri talebini öncelikle Adalet Bakanlığı sözleşme hükümlerine uygunluğu açısından şeklen incelemekte, daha sonra gerekli kararın verilmesi için Madrid' te kurulu bulunan Ulusal Mahkemeye göndermektedir.

79- Gıyapta verilmiş hükümlerin infazının devralınması mümkün müdür? Mümkünse hangi şartlar aranmaktadır?

Yoklukta verilen kararların azamî iki yıllık mahkûmiyet şartına uygun olması kaydıyla devri mümkündür.

80- Hüküm devletinde verilen hürriyeti bağlayıcı cezanın başka bir adli tedbire çevrilerek infazı mümkün müdür?

Bu hususta Madrid' te kurulu bulunan Ulusal Mahkeme yetkilidir. Mahkeme isterse delil denetlemesi de yapabilmektedir.

81- Suça sürüklenen çocuklar ve akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlığı bulunanlar hakkında verilen hükümlerde infaz devrini engelleyen herhangi durum var mıdır?

Bu konuda yeterli cevap alınamamıştır.

82- Yabancı mahkeme tarafından verilen denetimli serbestlik tedbiri (eğitim kurumuna devam, sokakları süpürme vb.) nasıl uygulanıyor?

Sadece sözleşmede belirlenen şartlar uygulanmaktadır.

HÜKÜMLÜ NAKLİ :

83- Hükümlü Nakli Anlaşması ve bu husustaki ikili sözleşmeleri uygulamaya yönelik kanununuz var mı? Adli yardımlaşma kanunu içerisinde mi düzenlenmiştir? Sözleşmelerin uygulanması kanun yönetmelik veya genelge hükümleri çerçevesinde yapılmakta mıdır? Kanunun uygulayıcısı hangi makamdır?

İspanya' da hükümlü nakli konusunda iç mevzuat bulunmamaktadır. İşlemler ikili ve çok taraflı anlaşmalara göre yürütülmektedir. Hükümlü nakli konusunda merkezi makam görevini Adalet Bakanlığı yürütmektedir.

84- Aranızda hükümlü nakline ilişkin sözleşme bulunmayan ülkelerle hükümlü nakli mümkün müdür? Uygulaması nasıl yapılmaktadır?

İspanya hükümlü nakli konusunda mutlaka ilgili devletle aralarında anlaşma olması şartını aramaktadır. Aralarında anlaşma olmayan devletle hükümlü nakli yapılmamaktadır. İspanya' nın otuz civarında ülke ile hükümlü nakli konusunda ikili anlaşması bulunmaktadır.

85- Hüküm devletinden infaz devletine nakilde, sözleşmelerde belirtilen belgeler haricinde belge istenmekte midir? İsteniyorsa hangi belgeler istenilmektedir?

Hükümlü nakli konusunda sözleşme hükümlerine sadık kalındığından ilaveten herhangi bir özellikli belge istenmemektedir. Sözleşmede aranan belge ve şartlar yeterli görünmektedir.

86- Hükümlünün nakle ilişkin rızası ne şekilde alınmaktadır?

İspanya' da hükümlü nakli işlemlerini hükümlü veya yakınları ilgili makamlara başvurarak başlatabilirler. Devamında ise, hükümlünün kendisinin rıza beyanını içeren dilekçesi yeterlidir, bunun dışında konsolosluk memuru veya mahkeme huzurunda ayrıca beyanda bulunmasına gerek yoktur.

87- Hükümlü naklinde adli makamların kararlarının dışında idari birimler tarafından nakle onay veren bir makam var mıdır? Varsa hangi makam olduğu ve hangi aşamada nakle onay verilmektedir?

İspanya' da da hükümlü nakli için şahsın hüküm devletinin ve infaz devletinin rızalarının bulunması şarttır. Bu bağlamda İspanya' da idari makam olarak bakanlar kurulu nihai onay vermektedir.

88- Hüküm devletinde verilen kararın infaz devletinde iç hukuka uyarlanması ne şekilde, naklin hangi aşamasında ve hangi makam tarafından yapılmaktadır?

İspanya' da yabancı ülkeden gelecek hükümlüler için bir uyarlama mekanizması bulunmamaktadır, orada verilen karar İspanya' da ki mevzuata uygun ise aynen yerine getirilmektedir. Ancak yabancı ülkede verilen hükme karşılık gelen bir ceza bulunamazsa söz konusu ceza İspanya' da ki buna en uygun cezaya çevrilmektedir. Örn. yabancı ülkede verilen ömür boyu hapis cezası İspanya' da buna muadil gelen yaklaşık yirmi yıllık bir cezaya çevrilmektedir. Bu muadil (en yakın) ceza belirleme işini Madrid' teki ulusal mahkeme yerine getirmektedir. Hüküm devletine tevdi-tebliğ yazısı yazılırken İspanya' nın bu cezayı ne şekilde yerine getireceğine dair bu mahkemenin de yazısı eklenerek karşı devletin rızası bunların sonucunda alınır.

89- İç hukuka uyarlama yapılmama aşamasında yargılama duruşmalı mı yoksa dosya üzerinden mi yapılmaktadır? Duruşmalı yapılması halinde varsa vekiline bildirim yapılmakta mıdır?

İspanya' da yabancı ülkeden verilen kararlar aynen uygulandığı için dönüşüm kararı yargılamasına ilişkin ayrıntılı cevap alınamamıştır.

90- Yargı makamları tarafından verilen uyarılama kararı kesin midir? Kesinleşmesi ne şekildedir? İtiraza veya temyize tabi midir? İtiraz veya temyiz hangi makam tarafından incelenmektedir?

İspanya' da yabancı ülkeden verilen kararlar aynen uygulandığı için dönüşüm kararı yargılamasına ilişkin ayrıntılı cevap alınamamıştır.

91- Uyarılama kararı için yetkili makamın karar vermesi için her hangi bir üst zaman sınırı öngörülmekte midir?

İspanya' da yabancı ülkeden verilen kararlar aynen uygulandığı için dönüşüm kararı yargılamasına ilişkin ayrıntılı cevap alınamamıştır.

92- Hüküm devletinde verilen kararın iç hukuka uyarlanması sırasında hüküm devletindeki verilen mahkeme hükmünün doğrudan infazı yapıyor mu?

Hüküm devletinin kararı İspanya' da benzer bir cezanın olması şartıyla doğrudan infaz edilmektedir.

93- Hapis cezası ile birlikte verilen para cezalarında, para cezası infaz edilmeden nakle izin verilmekte midir? Para cezasının nakledildiği devlette infazı mümkün müdür?

İspanya' da verilen para cezası ödenmezse dahi hapis cezasına çevrilerek ana cezası ile birlikte infaz edilmek üzere infaz devletine nakil gerçekleşebilmektedir.

94- Uyarılama kararı ve akabinde ki infaz bilgileri adli sicil kayıtlarına girmekte midir?

Nakil ile gelenlerin cezası uygulama olarak adli sicile işlenmemektedir, ancak işlenmesine de herhangi bir engel bulunmamaktadır.

95- Naklin ret nedenleri nelerden ibarettir ve hangi makam tarafından tespit etmektedir?

Ret işlemine karşı kanun yolları nelerdir?

Ret nedenleri konusunda esas olarak ikili ve çok taraflı sözleşmelerdeki hükümler temel alınmaktadır. İspanya Adalet Bakanlığının nakil talebini reddetme yetkisi her zaman vardır, ancak nakil talebinin yüzde doksan beş oranında kabul edildiği bildirilmiştir.

96- Çifte vatandaşlık durumunda kişinin vatandaşı olduğu diğer ülkeye naklini istemesi durumunda nakil yapılabilirmekte midir?

Engel değildir.

97- Hükümlü naklinde genel af, özel af ve ceza indirimde uygulama nasıldır?

Adalet Bakanlığı nakil işlemi sonrası infaz için keyfiyeti ulusal mahkemeye intikal ettirir. Bununla Adalet Bakanlığının süreçteki görevi bitmekle beraber af, cezanın değişmesi, infazın tamamlanması gibi durumlar yönünden ulusal mahkemeden gelecek bilgileri ve gerektiğinde karşı ülke ile yazışmaları takip eder. Aynı şekilde dışarıdan gelecek bu tür bilgileri de ulusal mahkemeye iletir.

98- Nakil masraflarını kim karşılamaktadır?

Bir İspanya vatandaşının İspanya' ya naklinde masraflar tamamen İçişleri Bakanlığınca karşılanmaktadır ve vatandaştan nakil masrafı alınmamaktadır.